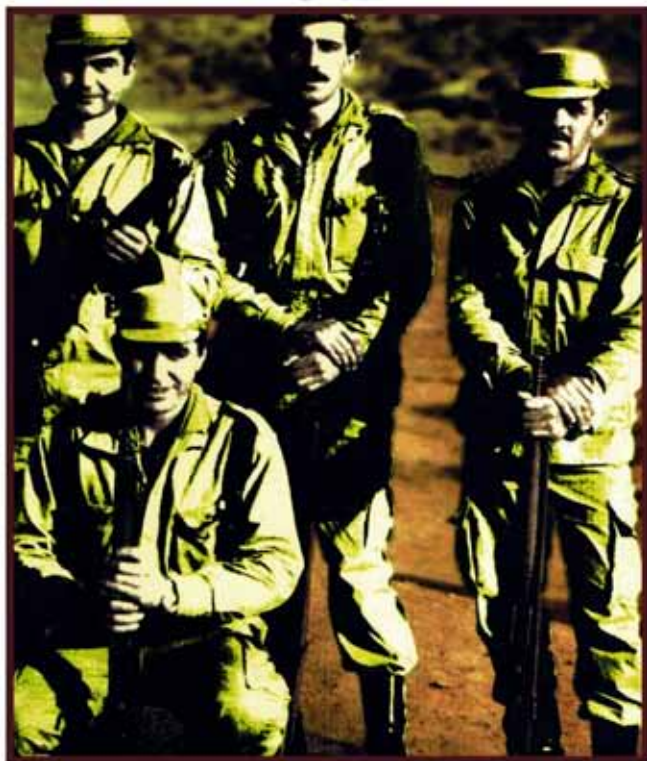

Antonio Muoz Molina

SAVAŞMA ARZUSU

savaş anıları

Türkesi
IŐIK ERGÜDEN

Antonio Muoz Molina
SAVAŞMA ARZUSU
ASKERLİK ANISI

ÇAĞDAŞ DÜNYA EDEBİYATI

Yayın Yönetmeni
İlknur Özdemir

Yayına Hazırlayan
Pınar Savaş

Dizgi
Gelengül Çakır

Düzeltili
Fulya Tükel

Montaj
Mine Sarıkaya

Kapak Düzeni
Semih Özcan

İç Baskı
Özal Basımevi

Kapak Baskı
Çetin Ofset

Cilt
ZE Ciltevi

1. basım: 2003

ISBN 975-07-0340-5

© Antonio Muñoz Molina, RDC Agencia Literaria / Akcalı Telif Hakları Ajansı
/ Can Yayınları Ltd. Şti. (1999)

Antonio Muoz Molina
SAVAŞMA ARZUSU
ASKERLİK ANISI

ANI

Türkesi
IŐIK ERGÜDEN

CAN YAYINLARI LTD. ŞTİ
Hayriye Caddesi No. 2, 80060 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0-212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33
<http://www.canyayinlari.com>
e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Özgün adı
Ardor guerrero

İspanyol yazar *Antonio Muñoz Molina* 1956 yılında Uveda'da doğdu. Madrid'de gazetecilik eğitimi gördü, Granada Üniversitesi'nden sanat tarihi diploması aldı. 1974 yılından bu yana Granada'da oturmaktadır. Romancılığının yanı sıra gazeteciliği de vardır. Çeşitli edebiyat ödülleri sahibi *Molina*'nın üçüncü romanı *Güzel Karanlık*, İspanyol yeni roman akımının örneklerindedir. Yazarın *Lizbon'da Bir Kış ve Beatus Ille* adlı iki romanı daha vardır.

*Sesimizde ınlar savaş arzusu
yüregimiz yurt sevgisiyle dolu.
Dilimizden düşmez pek kutsal marşı
görevin, vatanın ve şerefın.*

(İspanyol Piyade Marşı)

*İşte böyle, okur, ben de kendi
kitabımın konusuyum.*

MONTAIGNE

Kısa süre öncesine kadar düşümde sık sık orduya geri çağrıldığımı görüyordum. Askerlik sürem dolmadan yanlışlıkla terhis edilmişim ya da askerliğim sırasında hizmetimi hükümsüz kılan idari bir hata işlenmişti, tali bir hata kuşkusuz, yıllarca fark edilmemiş, ama yine de öyle ciddiymiş ki, kışlaya geri dönmem zorunlu olmuş.

Nedenleri ve sonuçları saniyenin bilmem kaçta birinde art arda yağdıran düşlerin o tüyler ürpertici anlık haliyle, kendimi San Sebastian'ın yağmurlu ve soğuk şafağında, sabah içtiması için avluda toplanmış kalabalığın arasında buluveriyordum. Ayaklarıma baktığımda asker postallarım yerine yıllar sonra satın almış olduğum siyah ayakkabıların olduğunu, yarı sivil giyinmiş halimi fark ediyordum. Açıklaması olmayan bu dikkatsizlik yüzünden, kuralları çiğnediğim için izinsiz bırakılacağım: tıpkı postallarını bağlamasını bilmeyen, içtimaya geç gelen ya da üstüne kurala uygun selam vermeyi bilemeyip de "Günaydın!" dediği için şaşkınlık verici bir ceza yiyen yeni kura eri gibi...

Bu düşte askerlik korkumun bir başka yönünü de buluyordum: herhangi bir şeyi yapan tek kişi olma, bana karşı en ufak bir merhamet duygusu taşımayan öbür askerler arasında kendimi tecrit edilmiş bulma korkusu; çünkü askere gelindiğinde terk edilen ilk şeylerden biri acıma duygusudur, başkalarının mutsuzluğuna sevinme-

nin burada hiçbir bedeli yoktur. Çevremde sıralarında hiç kımıldamadan duran öbür askerlerin tümü, kusursuz bir tekiplilik, işbirlikçilerde görülen o mükemmel ve tiksinti verici sükûnet içindeydiler. O haftanın nöbetçi çavuşu yaklaşıyordu, kepinin siperliğini gözlerinin üzerine kadar indirmiş, koltuğunun altında yoklama defteri; ağır ağır attığı uzun adımlarıyla enerjikmiş gibi gözükün ve bizi korkutmak isteyen düşük rütbelilere özgü bir tavrı olurdu genellikle; ben çavuşun postallarının altında çakıl taşlarının gıcırdadığını duyuyordum, beni fark edeceği an cezalandıracağını biliyordum ve belki de bu yüzden kendi kura sınıfımdaki arkadaşlarımla aynı zamanda terhis olamayacaktım.

Cezalandırılan, dışlanan kimsenin yalnızlığı bir kanserlininki kadar mutlaktır. Yüreğim sıkışarak çavuştan saklanmak istiyorum; korkum beni uyandırıyor. Orduda olmadığımı, katıldığım son sabah içtimasından bu yana yılların geçtiğini ve birkaç dakika sonra bir borazan sesiyle sıçrayarak yataktan fırlamaktan çekinmeden huzur içinde yeniden uyuyabileceğimi içim yatışarak fark ediyorum. Uyandım, yine de korkum içimde el değmemiş duruyor, unutulmuş eskimiyor: Korku ve panik, sayısız kez itaat etmiş olmaktan duyulan utanç, dahası bu duyguların bunca uzun süre varlığını sürdürebilmesi karşısında duyulan şaşkınlık, tüm bunlar farkında olmadan beni etkiliyor, en ücre köşelerimde, ne cesaretin, ne gururun, ne de bir tür sivil saygınlık bilincinin erişemediği yerlerimde kendini hissettiriyor.

Yıllar boyunca düzenli olarak tekrarlanan bu düşte ben korkak, güçsüz, dayanıksız bir askerdim; çocukluğun ve yeniyetmeliğin dehşetine geri dönmüş, kabalık, disiplin ve başkalarının küstahlığı karşısında uysal, saygılı bir asker. Bu düşte askerlik sonrası zaman bir serap gibi geliyordu, sanki hiç var olmamış ya da boş yere geçip gitmişti, derinlerimde en ufak bir eğitici ya da deneysel iz bırakmamıştı: Kendimi Vitoria'da, 11 Numa-

ralı Acemi Er Eğitim Merkezi'nde ya da yemin töreninden sonra gönderildiğim San Sebastian'daki 67. Sicilya Dağ Avcı Alayı'nda buluyordum; gerçek kimliğim, yaşamım artık var olmaktan çıkıyordu, hatta adım bile. Düşümün bu bölümünün en korkunç yanıysa, tüm hayali abartıların en acımasız gerçeğe denk düşüyor olmasıydı.

Eğitim döneminde biz acemiler adlarımızdan yoksun bırakılmış, yerine, ilk otomobillerinkine benzer bir sicil numarası almıştık. Benim adım J-54'tü. Düşte düzenli olarak kendini hissettiren korku, insanın, boğulduğunu ya da kendini bir uçurumdan attığını görürken hissettiği gibi hayali bir korku değildi: Bir gün, yaklaşık on üç yıl kadar önce, gerçek yaşamımın sanki bir hayal olduğu duygusuna kapıldım, önceki varlığıma son vererek bir askere dönüştüm, neredeyse bir gölgeydim artık, o günlerin en berbatlarını ayrıntılı olarak hatırladığımda ya da o dönemin fotoğraflarına, örneğin askeri kimlik kartımın üzerindeki baktığımda, o gölgenin içinde kendimi güçlükle tanıyabiliyorum: kısacık kesilmiş, neredeyse sıfır numara saçlar, çenem sahte bir güven duygusuyla kalkık, iliklenmiş üniformamın sert yakası, fotoğrafın çekilmesinden birkaç dakika önce asker ceke-time kendi elimle diktiğim baklava biçimli iki rütbe işareti, bulutlu ve rüzgârlı bir sonbahar öğleden sonrası, Ekim ayı, 1979 yılı, yaşamımın en hüzünlü öğleden sonralarından biri, karargâha geleli henüz iki-üç gün olmuş ve ben önümdeki on dört ayı dehşetle düşünürken.

Beni kendi adımdan, giysilerimden, her zamanki yüzümden yoksun bırakmışlardı; insanı disiplin altına almaya yönelik günlük programın iğrenç yolculuğunun başında, tuvalet aynasında yüzüme bakarken, bir başkasının bakışlarına ve yüz hatlarına alışmam gerekiyordu: geçmiş yaşamımın anısında kendini tanımakta zaten güçlük çeken, ödle bir acemi er.

Bu fotoğrafı ve daktiloyla yazılmış adımın harfleri-

nin silinmeye yüz tuttuğu, naylon kabı sıyrılmış, sarı bristol kâğıdından askeri kimlik kartımı hâlâ saklıyorum. Tüm bu zaman boyunca, ev, kent, hatta meslek ve yaşam değiştirdim, bir yığın Şey kaybettim: bir yığın kâğıt, gerekli gereksiz bir yığın belge, koyduğum yerde bulamadığım ve yeniden başlamak zorunda kaldığım roman sayfaları, makale müsveddeleri, küçük parçalar halinde yırtılmış, çöp kutusuna atılmış ya da yakılmış aşk mektupları, not defterleri, benim için çok önemli olan ama okuyamadan kaybettiğim kitaplar, fotoğraflar, boş yere arayıp durmaktan nevrotik bir güçsüzlüğe kapıldığım, kaybettiğim için kendimi gizliden gizliye, çok sert eleştirdiğim tren ya da uçak biletleri, üniversite diplomaları, hatta tapu senetleri...

Bu sürede kaybettiğim Őeylerin sayısı inanılmazdır, ama hiçbir işime yaramayan askeri kimlik kartımı, saklamak için hiç çaba göstermememe karşın hep buldum, cüzdanlarımda, çekmecelerimde dolanıp durdu, terhis oluşumdan bu yana her Şeyi kaybetme yönündeki umut kırıcı yeteneğime direnerek hayatta kaldı, hatta kimi zaman aramama gerek bile kalmadan ortaya çıktı.

Bir yığın kâğıdın ya da bir kitabın sayfaları arasında yok olur gider ve bir süre sonunda, aylar ya da yıllar geçtikten sonra, bir tür mütevazı sadakatle, boşa kürek saladığım bir başka arama sırasında, inatçı bir Şekilde ve beklenmedik bir anda bir bakarsınız yeniden ortaya çıkar: o değişmeyen, giderek gençleşen, ben yaşlandıkça yeniyetmelikte çakılıp kalan ya da kendinden uzaklaşan, benim yaşam zamanıma yabancı ve kendi zamanının, fotoğrafların zamanının yavaşlığına gömülen yüz; tüm bunların olup bittiği, unutmak mümkün olmayan o korkunç geçmiş, ıssız tepelerin ve düzlüklerin yaban soğu, Vitoria civarı, 1979 Kasımı'nın o erken kışı, barakalar arasında esen rüzgâr, bizler yemin töreninin dayanılmaz süresi boyunca hazır olda durmaya tahammül ederken üzerimize ağır ağır yağan kar...

Ayini yöneten papaz kutsama için mayasız ekmeği havaya kaldırdığında biz askerler silahlarımızı eğiyor-duk ve bando milli marşı çalmaya başlıyordu. Hazır olda geçen saatler sonunda yorgunluktan, soğuktan baygın düşenler oluyordu: Kar üzerinde koyu yeşil dizi dizi kareler halindeki yığınınız, su gibi dalgalanıyor ve bir gövde samandan bir korkuluğun kolayca yıkılıveren esnekliğiyle düşüyordu. Önce keplerimizi çıkarıp öpme-miz, ardından da itaatkâr ve ateşli bir şekilde eğilerek altından geçmemiz gereken bayrak yönünde tören yürü-yüşünde ilerlerken, hoparlörlerden Lejyon Marşı çınılıyordu. İspanya'nın dört bir yanından koşup gelmiş aileler, oğullarının, kardeşlerinin ya da nişanlılarının bayrak yemini törenini izliyorlardı. Ölümle nişanlı acemi erler, nişanlılarına piyade ya da lejyon askeri üniformalı oyun-cak askerler hediye ediyorlardı; önceden, renkli fotoğraflar göndermişlerdi, hafifçe yana eğilmiş, kurumlu bir pozda; o fotoğraflar babalarının savaş fotoğrafları üzeri-ne çoktan konmuştu bile. Hoparlörlerden *Soldadito español*'u işitiyorduk ve içimi kemirip duran açıklıktan, haftalarca süren sıkıntı ve yalnızlık nedeniyle ya da marşı küçükken radyodan dinlediğimi hatırladığım için, göğsüm sıkışıyordu; duygusal olarak kendini hemen koyverme arzusu gibi.

Fazla vatansever bazı aileler ya da arkadaşlar, otur-dukları tribünlerden geçen askerlere doğru eğiliyorlar ve sanki boğa güreşinde bir locadalmış gibi alkışlıyorlar-dı. Bayrakların ve bıktırıcı söylevlerin sarı-kırmızı coş-kusunda ulusal bayramların saldırgan tadı vardı: fazla baharat ve renklendirici konmuş bir yemekteki gibi aşırı bir sarı ve aşırı bir kırmızı. 'Afrikalılar' retoriğiydi bu, Tetuan'ın fethinin litografyaları, yirmili yıllardaki Afrika ordusunun¹ yoz, kokuşmuş, yeteneksiz, cahil, kaba ve

¹ İspanya'nın Afrika'daki sömürgelerinde yetişen ve İspanyol İç Savaşı'nda General Franco komutasında savaşan, son derece zalim, faşist birlikler. İspanya İç Savaşı'nın kaderini belirleyen ordu.

sarhoş retoriği; kahramanca ve frengili sakatlık karışımıyla birlikte, Millán Astray'ın icat ettiği teşhirci lejyon kabalığıydı ve aynı zamanda 1934 yılında Asturya bölgesinde General Franco'nun yönettiği lejyonun soğuk, kendine hâkim olmaya çalışan, Katolik kabalığı; romantik tiyatronun tozlu ve bayatlamış lirizmi ile maltız masası ve tespihli, uzlaşmaz, sürü Katolikliği karışımı bir nefret kapasitesinin aynısı.

Bu retoriğin doruğu, söylenen her sözcüğün yok olmasıydı: Söylevlerde boğuk çığlıklar atmaya, verilen emirlerde de havlamaya ve ses taklidine eğilim gösteriyorlardı. Sıfırın altında bilmem kaç derece soğukta, tribünlerde oturan seyircilerin en gülünç, en tuhafları alkışlamak için eğiliyorlardı. Bunlar biyolojik faşistlerdi, eski sıkı savaşçılardı; kısa favorili, kır saçlı, gömlek yenerini dirseklerine kadar kıvrarak romatizmadan boğum boğum olmuş lejyoner dövmeli kollarını sergileyen, bir Ducados'un filtresini ya da o dönemde beyaz plastikten ağızlığıyla birlikte satılan o sigarlardan birini dişleyip duran destekçilerdi. Patlayan tüfeklerle birlikte, İspanya'nın p'si zorunlu bravolar arasında çınılıyordu.

Ben uygun adım yürüyordum, Cetme marka tüfeğim omzumda, tören üniformamın beyaz eldivenleri içinde parmaklarım gergin; kıdemlilerin tavsiyesi üzerine plastik torbalarla sardığım iki çift çoraba rağmen postalların içindeki ayaklarım donmuştu; korkudan çok, sınırsız bir şaşkınlık hissediyordum. Yıllar sonra robot portrelerini Alfonso Guerra'nın kardeşinin yapacağı tüm bu kişilerin eğitim karargâhlarında ya oğulları ya da damatları vardı, aralarından bazıları yemin törenini kaçırmamak için bin kilometrelik yolculuk yapmışlardı; heyecan içindeki annelerin ve çenelerinin altında düğümledikleri kara eşarplı büyükannelerin eksik olmadığı gürültücü aileler eşliğinde gelmişlerdi otobüslerde. Subayların bir tür saflık ve Latince karışımıyla *capellan castrense*, yani askeri din adamı diye adlandırdıkları rahibe göre, Katolikliği-

miz için ilk Kudas Ayinimiz ne kadar önemliyse, İspanyolluğumuz için de bayrak yemini o kadar önemliydi. Tribünlerden ve hoparlörlerden alkolik bir vatanseverlik, boğa güreşine ve futbola özgü bir İspanyol hayvanlığı kükrüyordu ve bizler tüm bu olup bitenlerin ortasında, adımlarımızı Lejyon Marşı'na uydurarak, eldivenlerin beyaz dokusu altında tüfek dipçığının soğuşunu hissederek geçit töreni yapmakla meşguldük, çünkü büyük bir bayram günüydü bu ve bizler beyaz eldiven giymiştik, parlak kayış takımlarımız vardı ve postallarımız yüzbaşımızın istediğine uygun olarak ayna gibi parlıyordu; tabii içinde debelendiğimiz kar çamuruna batmamışlarsa...

Ayinin ve yemin geçidinin ardından yağmaya başlayan karın altında, sekinin üzerinde duran karargâh komutanı albay boğuk bir sesle tumturaklı laflar ediyordu, belki de ertesi günkü bazı gazeteler onun usanç verici sözlerindeki en darbeci cümleleri alıp manşet yapacaklardı. Bugün çok gerilerde kalmış, bizim için hayal edilemez hale gelmesi pek ağır ve adım adım gerçekleşmiş o dönemde albaylar, hükümeti korkutmak ve meydan okumak için, açık seçik tehditlerde bulunmasalar da daha korkunç ve tehditkâr imalar saçmak için bayrak yeminlerini ya da askeri törenlerin herhangi birini fırsat bilip yararlanıyorlardı. Ertesi gün demokrat gazeteler askerlerin söylevlerini insanı titreten manşetlerle değerlendirirken, faşist gazeteler dokunaklı bir demecin coşkusuyla konuşurlardı.

Benim yanımda duran ve haftalar boyunca geri zekâlılar mangasında sürgünde kalmayı en ufak heyecan duymadan kabul etmiş olan Cáceres bölgesinden gelme şişman bir acemi, albayın dini, vatansever söylevine tamamen aldırışsız, duruşunu bozmadan sosisli bir sandviçi gizliden gizliye yutuyordu, çenesini neredeyse hiç kımıldatmamayı başarıyor ama çiğneme gürültüsünü güçbela bastırıyordu. Askerce kaldırdığı çenesinden

kırmızımtırak bir yağ ağır ağır sızıyordu. Yemin töreni bittiğinde büyük bir şöleni hak etmiştik artık; sanki bir düğün için hazırlanmış gibi beyaz örtüler ve bristol kâğıdına basılı mönüler, mayonezli karides, hafif ateşte pişirilmiş dana eti ve şuruplu armutlarla yiyip içip eğlenme, üstüne bir kahve, sert bir puro ve bir kadeh uydurma konyak, şarap ile konyak arasında da gürültülü çığlıklar, bunca açlığın ardından gelen yemeğin doygunluğu ve özellikle tam bir hafta boyunca izne çıkacağımızın garantisini; aşırı heyecandan başımız dönüyordu, kendimizi dostluğun ve rahatlığın sersemliğine kaptırmıştık, neredeyse hepimiz şakalaşıyor, birbirimize iğrenç şeyler anlatıyorduk, yeni öğrenilmiş bir dilin verdiği rahatlıkla kışlaya özgü konuşma tarzını şimdiden kullanmaya başlamıştık bile.

Yemek sona erdiğinde izne çıkacaktık. Otobüsler eğitim sahasına dizilmişlerdi, bazılarımız grup fotoğrafları çekiyordu: dışların arasında puro ve muhtemelen bir daha asla görmeyeceğimiz askerlerin omuzlarına atılmış kollar. Bitmek bilmeyen saatler boyunca, bu otobüslerde güney istikametinde yolculuk edecektik; askerlikten kurtulmamış olduğumuzu, altı günlük iznimizin göz açıp kapayana kadar geçip gideceğini, asıl askerliğin gönderildiğimiz kışlaya doğru yapacağımız yolculukla başlayacağını düşünmemeye çalışarak...

Kışlaya geri dönüş düşü, artık uzun zamandan beri beni neredeyse hiç ziyaret etmiyor. Bilinçaltımızın ritmi aklımızinkinden çok daha yavaş işliyor ve olaylar orada vücut bulmak, ardından da unutulmak için daha çok zamana ihtiyaç duyuyor olabilir, tıpkı okyanus suyunun yazın topraktan daha yavaş ısınması ve kışın da daha geç soğuması gibi. Askerliğe geri dönüş gibi, yıllarca hatırlamadığımız bir kadını da görebiliriz düşümüzde ve uyanınca düşün her birimizin mahrem tarihöncesi olduğunu, bu nedenle görüntülerin fosilleşmiş bir bitki ya da hayvanın görkemli eskiliğinde ve incelikli kesinliğinde

olduğunu fark ederiz. Gözlerimizi kapadığımızda yolculuğumuzun nereye olduğunu, ruhumuzun karanlıklarının bizi yeryüzünün hangi merkezine, hangi denizaltı derinliklerine doğru yönelteceğini nasıl bilebiliriz ki? Bilerek 'ruh' diyorum, çünkü bu benim kulağıma bilinçaltından daha iyi geliyor, hem de psikanalizin sözdağarından sıkılmaya başladık artık.

Gördüğümüz düşlerden biz sorumlu değiliz, hatta belki de yazdıklarımızın sorumlusu da biz değiliz, daha doğrusu her yazma fırsatı bulduğumuzda hissettiklerimizden de sorumlu değiliz: Mart başında bulutlu bir sabah, Virginia'dayken, yemin töreni sonrası izinden dönüşümde San Sebastian'da çalıştığım askeri büroyu ve o büronun penceresinden görünen bulutlu gökleri hatırladım; on yılı aşkın bir zamanın ve koca bir okyanusun birbirinden ayırdığı bu iki görüntü birbirlerinde yankılanmaya başladı, beklenmedik bir benzerlik içinde birbirlerine denk düştü. Virginia'daki keşiflere özgü odamın yalnızlığı ve sessizliği, kışın, kışlanın neredeyse tamamen boş oluşu, benim, bronz rengi karoserli, bir miğfer gibi şişkin ve dayanıklı, güzel bir Olympia daktiloda yazmaya koyulmak için bu sakinlikten yararlandığım o pazar sabahları boyunca büronun yalnızlığına ve sessizliğine benziyordu. Kâğıt yerine şimdi karşımda bilgisayarın ışıklı ekranı vardı, ama art alan aynıydı; art alan ve aynı zamanda onu sözcüklerle doldurmayı başaramamaktan, her zaman için 'açıl susam açıl!' işlevi gören ve ardından tüm diğer sözcükleri sürükleyen ilk sözcüğü bulamamaktan duyulan korku, cesaretsizlik aynıydı.

Demek ki, sandığım kadar değişmemiş olabilirdim ve bu durumda, askere geri dönüş düşlerimde bir gerçek payı vardı. Kitap yazmayı hâlâ arzuladığıma ve her sayfanın başında hâlâ ölesiye korktuğuma göre, yirmi dört yaşındaki o asker içimde yaşamaya devam ediyor olmalıydı. Virginia'daki odam gibi, askeri büro da dünyaya ve

gündelik zaman ölçütlerine yabancı bir yerdı. Asıl zaman Ekim 1979'da, kuzey istikametine giden trene bindiğim akşam kesintiye uğramıştı; tıpkı Ocak 1993'te Amerika'ya beni götürecek uçağa bindiğimde olduğu gibi. Her iki durumda da, bu sade uzam içinde, bu nötr zaman içinde kendime bir ada inşa etmek zorundaydım ya da bunu arzulamıştım; on kitap yazıp yayınlamış olsa bile insan, her seferinde sanki ilk kez gibi hissederek daima yeni baştan başlayacağı bu işe girişebilmek için korunaklı ve sınırlı bir yer ister.

Virginia'daki odamda ne kimlik vardı ne geçmiş, tıpkı kışladaki büroda olduğu gibi, ne valiz vardı ne bellek. O zamana kadar yapılmış olanların önemi yoktu, bunlar can simidi ya da özür olamazdı. Önceki yaşam, önceki kitaplar yoktu. Baştan başlamak gerekiyordu, bilgisayarın önünde kendini soyutlamak, gecenin gelişinin farkına varmamak gerekiyordu. Günbatımının alacakaranlığı Virginia'da da, San Sebastian'da da aynıydı; ve bilgisayar ekranının mor aydınlığı bana gece oldukça aklaşan ve boşalan daktilodaki kâğıdı hatırlatıyordu, ama kimse varlığımı fark etmesin diye büronun ışığını yakmıyordum. O dönemde, kışlaya varışımından birkaç ay sonra, artık yürekler acısı bir acemi er değildim, neredeyse bir kıdemli sayılırdım ve yazıcı olmanın ya da subayların beni rahatsız etmeyen bir arkaiklikle söyledikleri gibi yazıya meyilli biri olmanın ayrıcalıklı konumu sayesinde yaşamımı belli bir rahatlık içinde düzenleyebilmişim.

San Sebastian'da, 67. Sicilya Dağ Avcı Alayı'nda, kabalık, disiplin, postal ve tüfek gürültüleriyle, gündelik sersemleştirme faaliyetiyle, takvime bir çentik daha atabilmek için aralıksız direnmenin aşırı yorucu sabırla çevrili bu pis ve kapalı dünyada bir ateşkes gerçekleştirmek, odanın hep aradığım Ispartalılara özgü uzamını, çıplak duvarlar, bir masa, düz arkalıklı bir iskemle, bir pencere, tuşlarına vuracağım bir klavyeyi bulabilmek

için kendimi bölük odasına kilitliyordum. Düşlerde her şey aynı anda olur, ama belki de bizi böylesine şaşırta n bu durum nedeniyle gerçeğe çok benzerler.

Kışlaya dönüş düşü görmeyeli çok olmuştu, ama Virginia'da beni bulan tecrit ve uzaklık duygusu, her akşam etrafımda, pencerenin karşı tarafındaki ormanda bir karanlık okyanusu gibi yayılan sessizlik, Urumea üzerinde sis yükselirken kışlada her akşam büyüyen tecrite, uzaklığa ve sessizliğe çok benziyordu. Bazı şeyler hakkında yazmamız, onları düşümüzde görmemeye başladığımız, artık bizi yaralayamayacakları zaman mümkün olur ancak; artık onlardan uzam ve zaman içinde öylesine uzak düşmüşüzdür ki, neredeyse hiç yaşanmamış gibi gelirler bize.

Antonio Muñoz Molina

SAVAŞMA ARZUSU

Yazar olma hayalleri kuran genç bir İspanyol, 1979 yılının sonbaharında İspanyol ordusunda zorunlu askerlik hizmetine başlar. Gideceği yer Bask bölgesidir. Bu bölgedeki milliyetçilik hareketinin ve ETA'nın en etkin olduğu dönemdir. Yoksulluk ve diktatörlük yıllarının sonrasındaki arkaik ordu düzeninde, kimliklerini ve neredeyse insan olma koşullarını unutmaları istenir askerlerden. Kışların duvarlarında hâlâ *General Franco*'nun portreleri, propaganda afişleri ve vasiyeti asılıdır. *Antonio Muñoz Molina*'nin olanca çıplaklığıyla kaleme aldığı anıları, askerlik yıllarına ait bir biyografi olmasının getirdiği gerçeklik duygusuyla etkiliyor okuru. Ordu içindeki yozlaşmayı, bütün askerlerin alkolik ve neredeyse afyon bağımlısı haline gelmelerini, para konularında çevrilen dolapları ince bir ironiyle anlatırken, bu acımasız, sert ve hoşgörüsüz erkek dünyasına ilişkin gözlemleriyle okuru şaşırtıyor yazar. *Savaşma Arzusu*, yaşamdaki duruşu, politik inancı ve milliyetçiliğe bakışı ne olursa olsun, yakın Avrupa tarihiyle ilgilenen okurun unutamayacağı bir dönem tanıklığı.

Kapakdaki fotoğraf: ULF ANDERSEN

ISBN 975-07-0340-5

9 789750 703409

<http://www.canyayinlari.com>